

LEONHARD

----- door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Samengesteld uit:

1] 'Leon-' = 'leeuw' (Grieks)

2] '-hard' = 'sterk', 'dapper', 'moedig' (germ.)

Dus 'dapper als een leeuw'; 'met leeuwenmoed'.

*

De leeuw als symbool

In vele culturen is aan de leeuw symbolische betekenis toegekend. Hij werd zowel met de zon als met de maan in verband gebracht; zowel met het licht als met het donker; zowel met het goede als met het kwade. Zijn kracht wordt gezien als afspiegeling van de warmte van de zon als van de hitte van de strijd. In het **oude China** was de leeuw symbool voor dapperheid. In het **Hindoeïsme** is de leeuw de vierde incarnatie van de god Vishnoe. In het **Boeddhisme** betekent de leeuw de wijsheid van Boeddha's leer. Het brullen van de leeuw duidt dan op de onverschrokkenheid waarmee de Boeddha zijn leer heeft verkondigd. In **Egypte** was hij de wachter. Een leeuw met zowel een kop voor als achter verzinnebeeldde zonsopgang en zonsondergang. Twee leeuwen die rug aan rug stonden met de zon erboven duidden op verleden en toekomst; op gisteren en morgen. In de **Griekse** mythologie was hij zinbeeld van kracht, van overwonnen kracht vooral; hij trok de wagens waarop goden zetelden; en Heracles droeg het vel van de leeuw die hij had verslagen.

Het **Christendom** nam van het jodendom 'de leeuw van Juda' over, symbool van de koninklijke macht van de stam Juda; deze werd nu op Christus overgebracht: Christus' koninklijke macht en tronend boven de zeven hemelen. In andere teksten wordt de leeuw in verband gebracht met de duivel: "De duivel gaat rond als leeuw, zoekend wie hij kan verslinden" (uit één van Petrus' brieven); Daniël in de leeuwenkuil verzinnebeeldt Christus' verlossing en opstanding van tussen de machten des doods.

De middeleeuwer geloofde dat de leeuw sliep met open ogen; vandaar dat hij symbool kon worden voor waakzaamheid; hij werd afgebeeld bij paleis- en kerkpoorten; vaak op tronen van hoogwaardigheidsbekleders; op vaandels en schilden (vgl. alle leeuw-symbolen in de westers heraldiek). De leeuw behoorde ook tot de vier gevleugelde oerdieren die de wacht hielden aan de vier hoekpunten van de wereld: hij was het dier van het zuiden. Deze dieren gingen later als symbolen over naar de vier evangelisten; aan Markus werd de gevleugelde leeuw toegekend, omdat hij de meeste nadruk zou leggen op Christus' koningschap; volgens anderen echter, omdat in Markus' evangelie Christus aan het begin van zijn openbaar leven in de woestijn tussen de wilde dieren doorbrengt. De heilige Hiëronymus wordt afgebeeld met een leeuw, omdat hij tussen zijn bijbelstudie door bij een leeuw een splinter uit de poot had getrokken. Eigenlijk komt deze legende uit het leven van de woestijnmonnik Gerasimus, die dus ook met een leeuw wordt afgebeeld welke uitgelaten tegen hem opspringt.

In de **Islam** is het de leeuw die de mens beschermt tegen het kwaad.

*

Leonardus van St-Léonard-de-Noblat, Frankrijk; kluizenaar (& abt?); † **ca 559. Feest 6 november.**

Historisch gesproken weten we alleen dat Leonardus in het zuiden van Frankrijk een kluizenaarscel bewoond moet hebben. Het is zelfs onduidelijk of hij er ook abt was.

Maar de legende weet veel meer over hem te vertellen.

Hij was ridder aan het hof van koning Clovis. Via bisschop Remigius van Reims maakte hij kennis met de christelijke godsdienst. Hij was zo onder de indruk dat hij besloot voortaan in dienst van Christus te treden. Hij begon het evangelie overal te verkondigen. Daarbij gebeurden vele wonderen. Vandaar dat hij - althans volgens het verhaal - tot bisschop werd gewijd. Maar hij wilde niet een bisschop zijn met een paleis en rijke kleding. Hij trok zich dus terug in een kloostertje te Orléans en vervolgens ging hij wonen in de bossen rond Limoges.

Velen kwamen daar zijn raad vragen. Sommige van de mensen die hem kwamen opzoeken, wilden niet meer weg. Zij bouwden een eenvoudig hutje bij hem in de buurt. Zo ontstond een soort van kloostergemeenschap. Hij zou als abt de leiding gehad hebben. Hij hielp de boeren in de omtrek, vooral bij veeziekten, en zelfs aanstaande moeders bij een zware bevalling. Hij had een speciale voorliefde voor de gevangenen. Door zijn tussenkomst zijn er heel wat in vrijheid gesteld. Hij liet ze daarna niet aan hun lot over, maar liet ze meehelpen bij de ontginning en bebouwing van nieuwe stukken land.

Hij is patroon van gevangenen, boeren en vee; in de Duits sprekende landen vooral van paarden. Hij wordt aangeroepen tegen allerlei ziekten.

*

Leonardus (ook Lenaert) van Veghel, Brielle, Nederland; één van de 19 martelaren van Gorkum; † **1572. Feest 9 juli.**